

تأثیر تربیت اخلاقی بر سبک زندگی اسلامی

مهدی پاکدل

دانشجوی کارشناسی الهیات

چکیده

تربیت اخلاقی بستر خوشبختی و بدبختی انسان‌ها و جوامع است. در این راستا جستار حاضر با روش توصیفی تحلیلی به بررسی ضرورت تربیت اخلاقی در زندگی و از این لحاظ تأثیر آن بر تحقق سبک زندگی اسلامی پرداخته است. بدون اخلاق نه دین برای مردم مفهومی دارد، و نه دنیای آنها سامان می‌یابد. مسئله اخلاق، تهذیب نفس و آراسته شدن به فضائل اخلاقی در همه ادیان توحیدی و خصوصاً اسلام از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. انسان، مستعد اتصال به همه ی کمالات است اما وصول به آن‌ها در گرو تربیت صحیح می‌باشد و برای رسیدن به هدف والای قرب الی الله باید بهترین شیوه‌ها را انتخاب نمود. در نظام اسلامی، هدف کسب رضای خداست. از طرف دیگر روابط حاکم بر زندگی افراد، متأثر از دیدگاه ملهم از سبک زندگی است. بنابراین تأثیر تربیت اخلاقی بر برقراری سبک زندگی اسلامی انکارناپذیر و اجتناب‌ناپذیر است.

واژگان کلیدی: اخلاق، سبک زندگی اسلامی، فضایل اخلاقی، تهذیب نفس

مقدمه

آدمی از آغاز تا پایان زندگی خویش به طور فطری به ارزش‌های اخلاق‌گرایش دارد و شخصیت وی همواره با معیار فضایل و ردایلی اخلاقی محک می‌خورد و هرکس در این سنجش به امتیاز بالاتری دست یابد در خاطر مردمان و نزد خدای خود جایگاه رفیع و ارزشمند خواهد داشت. بدین جهت پیام‌آوران الهی در طول تاریخ بشریت با فراخونی امت‌ها به پرستش یگانه آفریدگار جهان، با تکیه بر ارزش‌های اصیل اخلاقی در همه ابعاد زندگی انسان را به رشد و رویش رهنمود می‌ساختند از همین سلسله سفیران الهی، پیام‌آور اسلام است که علت برانگیخته شدن خود را اتمام و اکمال سجایای اخلاقی بر می‌شمارد. «تربیت اخلاقی» از مهم‌ترین اهداف بعثت انبیاء بوده و جایگاه ویژه‌ای در فرهنگ اسلامی، به ویژه سیره معصومین (ع) دارد (بنار، ۱۳۷۹) هم‌چنین، موضوعی میانه رشته‌ای است که از یک سو، با روان‌شناسی و از سوی دیگر با علوم تربیتی و اخلاق ارتباط دارد. علم اخلاق ارزش‌های مقبول را در اختیار تربیت اخلاقی قرار می‌دهد و به او می‌گوید چه ارزش‌هایی را باید به دانش‌آموزان بیاموزد و علوم تربیتی اصول و روش‌های عام تربیت را در اختیار این موضوع قرار می‌دهد. تربیت اخلاقی در آثار مسلمانان، بخشی از علم اخلاق بوده و در ضمن آن مطرح می‌شده است. به همین جهت به عنوان رشته‌ای مستقل مفهومی نسبتاً تازه است (بابانژاد و همکاران، ۱۳۸۹). در بحث تربیت اخلاقی، دو حیطه مهم "تربیت